

KIADÓ HIVATAL:

Szikes Antal könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek, hirdetések és minden a kiadóhivatalt érdeklő közlemények küldendők.

„Nyilttér”-ben egy sor közlési díja 10 krajcár.

Hirdetések jutanyos áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁR.

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre . 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr.

SZERKESZTŐSÉG.

Beliczey-ut 15. szám
hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem
adatok vissza.

Hivatalos közlemények.

6372 ikt.

Békés vármegye alispánjától.

1895.

Hirdetmény.

Gróf Bolza Pál szarvasi lakos vizimű engedélyezése iránt folyamodott. Ezen körülmény oly megjegyzés mellett tétetik közzé, hogy a kérvény s ennek mellékletét képező tervek s a hatósági szakértőnek, a munkálatra vonatkozó véleménye Szarvas község házánál folyó évi ápril hó 30-tól május 30-ig közszemlére tétetett ki, mely idő alatt az érdekeltek, a munkálat ellenében netáni észrevételeiket nálam írásban, az 1895. évi május hó 31-én Szarvason a község házána megtartandó tárgyaláson pedig szóval előadhatják, megjegyezvén, hogy a mennyiben észrevételeiket a kitézött határidőre be nem nyújtják, vagy a tárgyaláson nem érvényesítik, a határozat meghallgatásuk nélkül fog meghozatni.

Gyulán, 1895. ápril hó 17-én.

Dr. FÁBRY SÁNDOR,
alispán.

Vizbe hányt milliók.

Az alföld népe erős, elkeseredett küzdelmet folytatott heteken át a Tisza és mellékfolyói, nevezetesen a Körösök és Berettyó töltéseiben, a folyamok fenyegető árja ellen.

Körülbelül kétszáz ezer hold van víz alatt a mentesített területekből és nem lehetetlen, hogy a jövőben nagyobb áldozatokat követel még ezen felül is az a rettenetes erő, mely a medrek árterében meg van szorulva.

Majdnem egy méterrel magasabb volt az idén a vízállás az eddig ismert maximális magasságnál s a mérnökök, a mi nagynevű szaktudósaink fejcsóválva nézték azt a természeti csodát, mely valóságos csúffá tette az ő kétszer kettőjüket.

A mederrendezésnek egyik legfőbb elve szerint a vízfolyásnak magának kellene a meder fenekét mélyíteni, ezért az elvált terelték a folyókat el az ő természetes folyásukból.

Még be sincs fejezve a mederrendezés sok milliós munkája, az utolsó átvágások még el sem készültek s máris kétségtelen, hogy a folyók vize, melynek mederfenekét lejtőssé tették, nem respektálja a műszaki tudósok számításait és a lejtő dacára is oly iszapolást hágy maga után a fenekén, mely ott rövid néhány év után méteres magasságra emelkedik.

Az idei árvíz legelső tanulsága: hogy ha toronymagasságu töltésekkel zárók is el a Tisza és Körösvölgyet, egy meg nem határozható idő alatt mégis csúffá tenné reményeinket a mederfenék, mely az epített lejtő és az évenként százezrek-

be kerülő kotrások dacára is időről-időre kétségbeesítő módon emelkedik.

Az ármentesítő társulatok, melyeknek területein kincseket érő termőföldek vonulnak el, mesés áldozatokkal járó védekezési munkát folytatnak tavaszunkint az ő töltéseiken, s míg csak erejük megengedi, megszorítják az ártérben hullámzó víztengert, mely eleméntáris erővel keresi magának a kifelé vezető utat.

Az alföldi városok határában így törek-szenek beleütközni a természet törvényeibe. Az „enyém” és „tied” vad háborúja ez.

Bent pedig a városok és községek területén, remegve figyelik ennek a megfeszített munkának a mindenkor kétséges következményeit, az élet és vagyonbiztonság kétségbeesítő problémáját.

Egyetlen folyómenti város sincsen az Alföldön olyan, mely a vízvédekezésben akár-melyik ármentesítő társasággal is versenyezhetne s ebből keletkezik az a helyzet, melynek a mostani rendszer fentartása mellett okvetlenül be kellene következni, hogy a megvédett szántóföldeknek a benépesedett városok és községek esnek majd áldozatul.

Ma is úgy áll már a dolog, hogy az egyik védőponton örülni kell a másik védőponton veszedelmének, s az erkölcsi sülyedés sokszor odafajul a katasztrófától való félelemben, hogy az érdekeltek némelyike átvágja a szemközti álló töltést, hogy az ineneső mentett területe víz alá ne kerüljön.

Ez nem természetes állapot, barbár vad-ságnak bizonyos sajátosságai vannak bele ojtva az árvíz ellen való védekezésbe.

Ma már mindenki tisztában lehet azzal, hogy az ármentesítésnek a töltések mentén nem volt annyi haszna még mint a mennyi károsodást állandóan okoz.

Itt érdemes egy kissé megállapodni. A földművelésügyi miniszteri tárcza rendes és átmeneti bevétele 16 millió és 69 ezer frt körül van. Ugyanezen tárcza rendes kiadása 16 millió 553 ezer forint, átmeneti kiadása 358 ezer forint, beruházási idej kiadása 3 millió 249 ezer forint. Összesen tehát 20 millió 160 ezer forint.

Ebből tisztán vízvédekezésre majdnem négy millió forint esik, vagyis a földművelésügyi kiadások egy ötödrésze vízvédelmi szolgál.

Ezenkívül az állami erdők és a lötenyésztes érdeke van még kifejezve ezen miniszteri tárcza budgetjében, de ennél a két tételnél a bevételek jóval meghaladják a kiadásokat, tehát önmagukat fejlesztik.

Ugy, hogy a központi igazgatás költségére és néhány apró jelentőségű dologra nem figyelve, mindenki arra a meggyőződésre juthat, hogy Magyarország földművelésügyi politikája, évtizedek óta tisztán csak az ármentesítés körül konstatálódik, ez a politika minden erkölcsi és anyagi súlyával tisztán és egyedül csak ezen a téren akart érvényesülni.

Hogy miféle eredményekre jutott, azt itt most elősorolni fölösleges. A ki nem sajnálta a fáradságot, és megtekintette azt a munkát, a mik a töltéseken folytak az alkothatott magának belőle ítéletet.

A kulturának megmentett földterület örökös veszélyben van, a birtokosok évről-évre elviselhetetlen adókkal váltják meg vagyonuk biztonságát, a társulatok biztonságot nyújtani képtelenek, hanem e helyett tönkre tették a halászat, a vadászat és állattenyésztés hasznát s ezzel kivették a szegény munkás ember szájából a betevő falatot.

A tiszai védőtöltések tíz méter magasságban állanak az ártér fölött. A tiszai átvágások közül talán 3-at kell még elkészíteni és a folyam természetes medréből végig ömlik a mesterséges medren.

A folyó menti városok pedig nagyon szépen megköszönik ezt az áldást, melyre mesés kincseket áldozott s a közterhek súlya alatt nyögő ország, és mint több helyről értesülünk, az idej árhullám lefolyása után törvényhozási intézkedést kérnek, hogy az árvédekezés egy maximális vízálláson felül betiltassék és ezen magasság mellett védekezni csak a benépesített városoknak és községeknek legyen szabad.

Felhívás biztosításra.

Jó szolgálatot vélünk tenni egyleteünk tisztelt tagjainak akkor, midőn a tavaszi idény beálltával a tűz és jégkárok elleni biztosítás üdvös voltára figyelmeztetjük. A tavaszi szelek a — különösen alföldünkön — leggyakrabban tapasztalható tartós szárazság, s az ezzel járó viharok alkalmával egész községek lettek már a lángok martalékaivá és sok száz addig jólétben élő család nemcsak hajléktalan-ná, de egyszersmind egész életére is szerencsétlenné. Másrészt a korai jégverések is sok gazdának tették már semmivé egész évi fáradozásainak gyümölcsét; a mult években volt alkalmunk szomorúan tapasztalni, hogy május és augusztus hónapokban a nagyterjedelmű jégviharok vármegyénk több községében anynyira elverték a vetéseket, szőlőt és gyümölcsöt, hogy azok, kik a biztosítás áldásos voltáról mind addig meggyőződve nem voltak, s javaikat rosszul alkalmazott takarékoságból nem biztosították, felette nagy és több éven át helyre nem pótolható károkat szenvedtek.

Figyelembe véve tehát a fentebbieket nem mulaszthatjuk el ez alkalommal is felemelni buzditó szavunkat, óva intvén és kérvén t. gazdatársaink, hogy ne bízzák a maguk és családjuk sorsát, jólétét a véletlenre; ismét óvjuk és intjük, hogy rossz helyen alkalmazzák a különben szükséges és dicséretes takarékos-ságot akkor, midőn az isteni gondviselésbe helyezett bizalommal megtakarítani vélik azt

a néhány forintot, melylyel sokan egész vagyunkat, még többen saját és családjuk egész évi kenyerét, megélhetését, sőt jólétét biztosítják; mert bár szép vonás népünk lelkében az az istenben helyezett bizalom, dicsérendő az a valóságos hit, amde nem szabad felednünk, hogy az Isten azért adott az embernek, mint a tökélyt legjobban megközelítő teremtményének észt és szabad akaratot, hogy azokat józanul használja és saját, valamint embertársai javára értékesítse, s épp azért igen helyes a magyarnak az a mondása: „Segíts magadon és az Isten is megsegít!”

A Békésmegyei gazdasági egyesület igazgatósága, midőn most ismét felemeli óva intő szavát, kérve a t. gazdaközönseget, hogy ne bizza sorsát, jólétét, nyugalmaát a véletlenre, annál kevésbé, mert a gazdasági egyesülettel szerződési viszonyban lévő: „Első Magyar Általános Biztosító-Társaság”, az eddigieknél még több előnyt hajlandó az egyesület tagjainak nyújtani, a jégbiztosítást illetőleg legjobban ajánlhatjuk az ugyanezen társaság által életbeléptetett *Magyar gazdák jégbiztosítási szövetkezetét* melynek feltételei igen előnyösek a gazdára nézve.

Különösen figyelmeztetjük t. gazdatársainkat, hogy az országban megindult általános mozgalom alkalmából a velünk szerződési viszonyban álló, s legjobb hírnév és bizalomnak örvendő „Első Magyar Általános Biztosító-Társaság” a gazdaközönség érdekeit szem előtt tartva, utasította ügynökeit, hogy az előforduló nagyobb biztosításoknál a legkedvezőbb díjtételeket alkalmazzák úgy, hogy az idegen intézetek részéről kifejtendő verseny teljesen legyőztesse.

Ha tekintetbe vesszük tehát, hogy az „Első Magyar Általános Biztosító-Társaság” egyenlő díjakkal a 6 éves épület biztosításoknál az első, és a 12 éveseknél az első és utolsó évben ingyen biztosít, mely kedvezmény egyetlen más intézet által sem nyújtatik; tekintve tehát a kedvezményt, melyben a gazd. egyesület tagjai részesülnek s tekintve, hogy gazd. egyesületünk tagjainak biztosításai után a gazd. egyesület évenként tekintélyes jutalékot élvez, mely megyénk gazdasági érdekeinek fejlesztésére fordítatik: de tekintve végre, hogy az „Első Magyar Általános Biztosító-Társaság” kár esetén teljes gyorsaság és méltányossággal jár el, (ami talán nem minden intézet részéről mondható el,) csak is kötelességünket teljesítjük, midőn ugy egyesületünk, mint egyesületünk t. tagjainak jól felfogott érdekében is, nemcsak a biztosítást általában, de azt is teljes meggyőződésünkből ajánljuk, hogy biztosításaiknál az „Első Magyar Általános Biztosító-Társaság” szolgáltatást vegyék igénybe.

Felhívjuk végre egyesületünk tisztelt tagjait saját érdekükben arra is, hogy teendő biztosításaiknál ne mulasztják el a társaság ügynökeit figyelmeztetni azon körülményre, hogy a gazdasági egyesületnek tagjai, mert mint ilyenek, jelentékeny árendedményben részesülnek.

B.-Csaba, 1895. április 20.

ZLINSZKY ISTVÁN, BELICZEY ISTVÁN,
egyleti titkár. egyleti elnök.

Alispáni jelentés március hórol.

(Vége.)

V. Vegyesek.

A vármegyei pénztárakat az 1886. évi XXI. t. ez. rendelkezése értelmében a múlt hóban is megvizsgáltam és rendben találtam.

A járási főszolgabírák a községeiket a múlt hóban is meglátogatták és a községi adminisztrációt megvizsgálták, de különösebb intézkedést igénylő körülmények nem merültek fel.

A fősorozás — kivéve a szarvasi és az orosházi sorozó járásokat a múlt hóban mindenütt és pedig kitűnő sikerrel befejeztetett.

Az V. katonai lóvásár B.-Csabán a múlt hóban tartott meg. — Felvezetett 107 drb. ló közül csupán 7 drb. lett megvéve, a mely körülmény a lótenyésztő gazda közönsegre elkedvetlenítő hatással volt.

Végül jelentenem kell, hogy a vármegyei pénzügyminiszter részére kért 400,000 ftos hitelt a pénzügyminiszter ur által mind eddig nem folyosított s azon feltételekkel, hogy az eddigénél kedvezőbb feltételek állapítsanak meg, — két ízbeni sürgősségi daczára sem kaptam választ. — Miután a törvényhatóság 400,000 ftos kölcsönét a napokban felveszem s az azonnal igénybe nem veendő összeget, mintegy 300,000 ft. a két gyulai pénzügyintézetnél fogom elhelyezni, — ezek révén a többi pénzügyintézet hitelkénye is kielégítendő találat s így ideiglenesen a helyzetet segítve lesz.

Gyulán, 1895. április hó 8-án.

Dr. FÁBRY SÁNDOR,
alispán.

Ujdonságok.

— **A békési esperesség szétosztása.** A békési ág. ev. esperesség legközelebb Tótkomlóson közgyűlést tart, melyen végleges megszavazás alá kerül a hatalmas békési esperesség szétosztása. Még most sincs eldöntve, hogy két-három vagy négy részre osztják-e az esperességet. Az előkészítő bizottság a négy részre való tagolást javasolta, mely szerint lett volna: A r a d - b é k é s i esperesség 32.658 lélekkel, b é k é s i f e l s ő esperesség 34.980 lélekkel, b é k é s i a l s ő esperesség 31.980 lélekkel és c s a b a n a d - e s o n g r á d i esperesség 24.300 lélekkel. A közgyűlés valószínűleg így fog határozni, hogy a két békési esperesség egyesíttessék, úgy, hogy a geometriai határok szerint egyes részei átszthatók legyenek az arad-békési és csánád-csongrádi esperességek, nehogy annak hatvanezer nyi lélekszáma legyen, emezek tulságos megkicsinyítésére.

— **Kerületi tornaverseny.** A debreczeni kerületi tornaversenyre a főgymn. tanulói közül 62-en jelentkeztek eddig, kik közül 54-en mennek a saját költségükön. A többi igénybe veszi azt az összeget (29 ft 89 krt) mely az A d á m y R e z s ő zenetanár által B e n k a G y u l a, főgymn. igazgató tiszteletére rendezett hangverseny jövedelméből e célra jutott. — Az ifjak e hó 27-én indulnak és pedig K u t l i k E n d r e, M o e s k ö n y i József és O l á h Miklós tanárok vezetése mellett.

— **Nyugtázás.** A helybeli főgymnázium tanuló ifjusága által Benka Gyula igazgatótanár névnapja alkalmából április 27-én rendezett hangversenyen szívesek voltak felülfizetni: Benka Gy. 2 ftot; Haviár D. né 1 ft 60 kr. Szenes Jolán és özv. Szlovák J. né 1 ft 40—1 ft 40 krt. Áchim Á. 1 ft 20 krt. Dr. Szlovák, Dr. Haviárné, Dr. Salacz, özv. Nyácsikné, Medveczky J. 1—1 ftot; Dely J. Ponyiczky M. Ponyiczky Györgyné Lusztig L. Adler mérnök, Szirmay Á. Mázor E. Sterbetz G. 70—70 krt. ifju Dely J. Kristófyiné, Lányi G. 40—40 krt; Majercsik J. Ambrózy A. Nusbeck S. Bartha J. özv. Jeszenszkyne N. N. Bezerédi S. Baclmann F. N. N. 20—20 krt; Bakay S. Dankó S. Mészáros G. ifju Haviár Gy. 10—10 krt. Felülfizetések összege tehát 20 ft 10 kr. melyért a rendező ifjuság ez uton fejezi ki hálás köszönetét. Összes bevétel 65 ft és 50 krt tesz ki, melynek fele a debreczeni tornaversenyre átránduló torna csapat segélyezésére, másik fele pedig a majális rendezésére fordítatik.

— **A vármegye határa.** A vármegye alispánja tekintettel ama körülményre, hogy a folyók szabályozása folytán a megye nyugati részében a megyei határ több helyütt elvesztette természetes vonalozását, melyet eddig a folyók képeztek, miután a megye határának pontos megállapítása és nyilvántartása szükséges, felhívta a főszolgabírákat, hogy a helyzet alapos megvizsgálása, s a változásoknak esetleg szakértő közbenjöttével való megállapítása mellett tegyenek néki előterjesztést a változott viszonyokról, azok esetleges gazdasági, közigazgatási stb. következményeiről, hogy a szükséges intézkedéseket megtehesse.

— **Az inségek segélyezése.** Az operavásár rendezőségétől Kondorosnak küldött 500 ft-on az előjáróság lisztet és szalonnát vásárol mely élelmi cikkek jövő szerdán lesznek kiosztva az összeirt szükségűt szenvedők között. A kondorosi előjáróság ugyan vonatkozott a kiosztást egyszerre eszközölni és az összegből tartalékolni óhajtott volna egy részt fentartani,

de ebbe a segélyt küldő főuri rendezőség nem egyezett bele s így ki kell azt osztani.

— **Május elseje.** A tavasz legszebb hónapjának, a májusnak, beköszöntő napját az elsejét ki ne várná örömmel? Hiszen mindnyájan szívesen hallgatjuk, — (igaz, hogy zárt ajtók mögül) a már éjfélkor felzendülő hallgató nótákat, melyeket a sok, sok zenekar annyi lelkesedéssel kezd rá és sok helyen annyi keserűséggel fejez be. — Az idén gyönyörű tavaszi nappal köszöntött ránk május elseje. — A közörműből bővebben vették ki részüket a főgymn. alsó négy osztályának, és polg. leányiskolának osztályfői, kiket tanítványaik ez évben is kedves emléktárgyakkal leptek meg.

— **A főgymn. majális.** A főgymn. ifjusága, mint múlt lapunkban már említettük, engedélyt nyert a tanári kartól arra, hogy e hó 31-én majális tartasson. — Az ifjuság serényen készülődik a majálisra, melynek elnökül K u t l i k E n d r e, tanárt, kérte föl, ki e tisztelet el is vállalta. — Megjegyeztük e helyütt azt is, hogy az A d á m y R e z s ő, zenetanár által B e n k a G y u l a, főgymn. igazgató, tiszteletére rendezett hangverseny jövedelméből 29 ft 89 krajczár jutott a majális költségeire.

— **A telefon két hónapi használatából** merített tapasztalatok alapján dr. F á b r y S á n d o r alispán felterjesztést tőn a kereskedelmi miniszterhez, melyben kéri, hogy a főbb posta állomások kezelő személyzete szaporíttassék, továbbá hogy egyrészlől Gyulától Gyomaig, másrészlől Gyulától Orosházig még egy huzal készíttessék, Szarvas pedig Endrődön keresztlől kapcsolassék be a felső részekbe. Szükségesnek tartja ezeket, hogy a telefon céljának megfelelően, mert eme reformok nélkül félhető, hogy nemesak hogy nem fog szaporodni, de esetleg apadni fog a telefonra előfizetők száma s a távbeszélő iránti érdeklődés erősen megcsappan.

— **Apponyi Antal grófnak** csabai határban levő szentmiklósi birtokát — mint több fővárosi lapban olvassuk, sőt egyik vezércikket is ír róla — 1,100,000 forintért megvette a dúsgazdag H i r s c h báró párisi bankár és kiváló filantrop. A „Pesti Hírlap” szerint H i r s c h báró csupán azért vennie meg Szt-Miklóst, hogy vadászterületet szerezzen magának, magát a birtokot pedig sem majorságilag nem kezelné, sem egy tagban nem adná bárbe, hanem apró parcellákban kiosztaná farmokul a környékbeli földműveseknek. A Pesti Hírlap, mint valami kiváló filantropiát és áldozatkészséget honorálja a vevő illetén szándékát, pedig elismerésével annak, hogy a szent-miklósi földnek farm rendszer mellett kezelése tagadhatlanul nagy jótétemény volna a csabai szegény parasztságának, másrészlől és egyuttal legrentabilisabb, mert legnagyobb jövedelmet biztosító módja volna az uradalom hasznosításának is, amire nemcsak filantropia, hanem utilitarismus is bátran serkenethetné akár Hirsch bárót, akár bárki mást, aki helyette Szent-Miklóst megvásárolná. Különbén kétségbe vonjuk, hogy a vétel már perfekt tény volna, legalább közelről érintett körök, ezek között Csaba előjárósága, mely színtén komoly reflektáns a szent-miklósi uradalomra, nem tudnak róla többet, mint amennyit a fővárosi lapokban olvastak.

— **Durva tréfa.** A lefolyt béten ismeretlen tetesek durva, mondhatnók otromba tréfát engedtek meg maguknak azzal, hogy a K é n y e s és T e m p l o m utcán a kapuk kilincseit sorban vagy letörték vagy össze-vissza görbítették. — Nincs jogunk senkit gyanúsítani, de — kötelességünk az ilyesmi a rendőrség figyelmét fölhívni.

— **Tűzoltó gyakorlat.** Ma vasárnap május 5-én d. u. 4 órakor a városháza udvarán tűzoltó gyakorlat tartatik.

— **Halálozás.** B l a s k ó L a j o s ösödli takerékpártári igazgatót súlyos csapás érte, szerett neje, született B r e c k ó Teréz folyó hó 3-án súlyos szenvedés után kimult. A kedves halott földi maradványai folyó hó 4-én nagy részvét mellett kísértetett örök nyugalomra. Béke lengjen porai felett.

— **A főgymn. disztornászai** a Debreczenben f. hó 27-én tartandó kerületi tornaversenyre 62-en jelentkeztek, mely szokatlan nagy szám tanuló ifjuságunknak fokozott tornászai kedvét s dicsvágyát eléggé igazolja.

— **Ovodai majálisok.** Hogy a legkisebb tanuló ifjuságnak is meg legyen a tavaszi öröme, a helybeli községi ovodák ovónői is óhajtanak a kicsinyeknek majális tartani a félévi foglalkozási eredmény bemutatásával kapcsolatban. Úgy értesülünk, hogy ez óhajukat az ovodai felügyelő-bizottság elé terjesztik, mely bizonyára örömmel adja beleegyezését.

— Nevenapján temették. Kondoros egyik derék fiatal polgárát Pavlik Gyurkát, ki 30 év előtt Szent-György napján született s e napon temették. A nép zenekarnak volt egyik ügyes, — a tűzoltóságnak hasznos tagja. Temetésén gyászindulókka kísérte a zenekar. A mult őszzel egy köből buzát emelt fogadásból fogai közt s felemelte kétszer mert az elsőt kifogásolták. Az óta sinlödött. Özvegye és két árva siratja. A község lakossága nagy részvétel volt jelen a temetésén.

CSARNOK.

ELIZ.

— Beszélyke. —

Forró júliusi délután volt, épen felkeltem a pamlagról, hol egy órát szundikáltam, s az ablakhoz mentem. Kitekintve örömmel láttam, hogy a távol láthatáron sötét felhők emelkednek, s így kilátás van egy kis nyári zivatarra, s az azt követő kellemes hűvös estére.

Mig az ablaknál álltam, Reinich Gyula barátom lépett szobámba, ki pár hét óta, nagybátyját látogatva meg, a városban időzött.

Mindketten egy helyről valók voltunk, egy gimnasiunot látogattunk, együtt hallgattuk az egyetemet, s benső barátok voltunk. Egy év előtt végeztük be az egyetemet, én itt a városban nyelvtanári állomást kaptam a gimnasiunnál, Gyula barátom még állomás nélkül volt.

Kölcsönös kézzorításunk után így szólt barátom: Bocsáss meg, hogy kissé késtem. Egy órával ezelőtt levelet kaptam hazulról, melyben értesítenek, hogy az egyház-község másodlelkészévé választott engem.

— Szívemből szerencsét kívánok barátom! — kiálték megragadva Gyula kezét — most csak nézz valami kis feleség, után s te a legboldogabb emberek egyike léssz.

Sötét felhő vonult át Gyula homlokán e szavaimra.

— Siess, öltözzél, hogy sétálhassunk! — figyelmeztetett aztán.

Mellék-szobámba mentem, hol öltözékemet rendezve, rövid idő alatt Gyula előtt állottam készen.

Midőn visszatértem, barátom az ablaknál állott s mintha el volna varázsolva, átbámult az átelleni ház második emelete ablakára.

— Nos, mit bálulsz?

Barátom nem felelt, én hozzá léptem, de bár figyelemmel tekinték át az átelleni ablakokra, ott semmi gyanusát nem vettem észre, azért újból kértem: — Mit bálultál?

— Ki lakik e házban? kérde Gyula a nélkül, hogy nekem felelne.

— Risch ügyvéd, — szóltam én.

— Risch! — ismétlé Gyula örömmel a nevet. — Vannak ez ügyvédnek gyermekei? — kérde folytatólag.

— Igen, van egy lánya — válaszoltam én — egyetlen egy leány; de miért kérdezed ezt?

— Egy szép rózsza van ott az ablakban, volt a kitérő válasz.

— Én átnéztem, de rózsát nem láttam.

— Hol látsz te ott rózsát? meg nem foghatom! jegyzém meg.

— Ha kész vagy — ítél el a beszélgetést Gyula — mehetünk; sietnünk kell, ha a vihar előtt a városligetbe akarunk jutni, — s azzal karonfogva eltávoztunk. Utközben elbeszélte Gyula lelkészé megválasztásának részleteit. — S így holnap elutazom — végzé be előadását — mert minél előbb el akarom foglalni állásomat.

— Nem bántam volna, ha megválasztásod legalább egy héttel később történt volna — jegyzém meg legalább tovább együtt maradhattunk volna; ki tudja, mikor látjuk egymást ismét?

Gyula némán haladt mellettem, egyszerre csak kérde: — Tudod bizonyosan, hogy Risch ügyvédnek csak egy leánya van?

— Igen határozottan tudom, de miért kérdéseskedöl te oly sokat ez emberek felől?

Ugy látszott, utolsó szavaimat nem érté, szóltan gondolatokba merülve haladt mellettem tovább. Azt kellett hinnem, hogy az ügyvéd leánya tett hatást Gyulára, de a leány ijesztő csunya volt, s ezenkívül még más alapos okom is volt hinni, hogy Gyulát e leány nem érdekelteti.

A városligetbe értünk. A zivatar utánunk érkezett mindjárt, záporosót hozott. De csak rövid ideig tartott, s mint a nyári zivatarnál szokott, a felhők elvonultával

a nap ismét egész fenségében tündökölt. Asztalunkat kivittük egy nagy tölgy alá, s annak árnyékában leültünk. Bár Gyula a legjobb bort rendelte, mi a kocsmáros pinczéjében található volt, s mi egyik poharat a másik után ürítettük, ahogy sem tudunk vigak lenni. Gyula mélyen el volt merülve gondolataiban, s nekem fájt, hogy barátomnak — mint észrevettem — titka van előttem.

E közben több család érkezett a városból, s különböző csoportokba oszolva mulatott.

— Azon ur ott — kérde Gyula — nem a gimnasiunumi igazgató?

— Igen, — feleltem én — pár hét óta beteg volt, mostanában gyógyult fel csak, s mint látom ő is a szabad légre jött. Megbocsátasz, ha egy percre hozzá megyek hogyléte felől tudakozdani. — Azzal elhagytam Gyulát, s az igazgatóhoz mentem, ki neje s gyermekei társaságában ült.

Midőn asztalunkhoz visszatértem, Gyula nem volt ott. Leültem régi helyemre, s vártam, míg visszajő. Sokáig vártam, de ő nem jött. Felkeltem, s az erdő sétatárára mentem, azt hívé, hogy ott találok barátomat. Ott sem volt. Visszatértem, megkérdeztem a vendéglőst, nem látta-e, merre ment barátom? De az sem tudott felvilágosítást adni.

Este lett. Látna, hogy Gyula nem jön, fizettem, s haza felé indultam.

A város közelében Gyula jött élembe.

— Hol az ördögben voltál? — kérde.

— Bocsás meg — mentegetőzött barátom — elmondom távozásom okát mindjárt.

— Nos? kíváncsi vagyok.

— Jőjj, térjünk vissza a városligetbe. Az est oly gyönyörű, s a hold...

— Jó — szakítottam félbe Gyulát — menjünk vissza, de mond, hol voltál?

— Tudod, — kezdé barátom — hogy egy alkalommal B...ben N. tanárhoz voltunk hiva estélyre. Te rosszul voltál, s nem jöhettél, de én elmentem. Elbeszéltem neked, hogy a társaságban egy szép leányt láttam, de nem ismerkedtem meg vele, mi elég ügyetlenség volt. Elmondám, hogy mily benyomást tőn e leány reám, s tudod, mily sokat fáradoztam később, midőn éreztem, hogy szeretem ez ismeretlen lényt, hogy feltaláljam, s ismét láthassam. S csak annyit tudtam meg, hogy Berlinben egy napot töltött csupán, aztán távozott; hogy hová? lehetetlen volt megtudnom. Tudod, mily boldogtalanná lettem, tudod, hogy képe most is szívemben él.

Pár perczig hallgatott Gyula, aztán vigabban folytatólag:

— Elképzelheted, mily meglepetés, mily boldogító meglepelés volt az reám a délután, midőn ablakból az átelleni ház ablakában egy percre e leányt pillantám meg. Ő volt azon rózsza, melyről neked szóltam.

— Mít mondasz? Az ügyvéd leánya? E Moduzafej, ez ijesztő alak?

— Hallgass, ne gyalázd szerelmem tárgyát.

— De kérlek, hisz e nő...

— Elég!... te nem értesz engem, lsten veled! — s ott hagyott; szemében tűz lángolt, a méreg, a harag tüze. Úgy elment, mintha soha sem láttuk volna egymást.

Midőn haza értem, írtam Gyulának bocsánatot kérve, de levelem válaszolatlanul maradt. Másnap személyesen kerestem fel, de nagybátyja értesített, hogy hajnalban a vonattal elutazott. A gondolat, hogy barátságunk ily kellemetlen véget ért, elviselhetlen volt rám nézve. Ismét írtam Gyulának. Hetek, hónapok multak el, de választ nem kaptam. Gyula komolyan haragudott, s én nem tehettem mást, megnyugodtam.

* * *

Hat hónap mult el barátom távozása óta.

Egy téli estén egyedül ültem szobámban, midőn ajtóm feltárult, egy köpenybe burkolt férfi rohant szobámba, s szóltanul pamlagomra veté magát. Ijedve ugrottam fel, s elébe léptem.

Gyula volt. — Az Istenért! mi lolt? kiálték, felismerve barátomat.

Nem felelt. Láttam, hogy fel van ingerelve, keble hevesen dobogott, fekete haja szét volt zilálva, szemei komoran tévelyegtek egyik tárgyról a másikra.

— Beteg vagy Gyula? — kérde ismét.

— Engedj pár perczig pihennem! — kért barátom, s lezará szemeit.

Aggódva tekintettem barátomra pár perczig, s aztán azt hívé, hogy aludni fog, lassan asztalomhoz mentem, s gondolkozám, de bármint hánytam-vetettem a dolgot, nem tudtam megfejteni ingerültsége okát.

Asztalomon feküdt a helybeli lap; melyet épen barátom megérkezte előtt hozott be szolgám. Olvasni akartam, s az első pontnál megütődtem. A lap hátulján ritkított nagy betűkkel ez állott:

„Reinich Gyula
Risch Charlotte
jegyesek.“

Csodálkozva néztem a pamlagon fekvő Gyulára s a lapot félredobva fel s alá kezdtem járkálni szobámban.

Hirtelen felállott Gyula, élembe állva megragadá kezemet, s kimondhatatlan fájdalommal szólt: — Belátom, hogy elválásunkkor hirtelenkedtem, bocsáss meg Károly, s fogadd el barátságomat ismét, melylyel most megkínállak. S hogy lásd, miként teljes bizalmamat bírod most is, elmondom neked borzasztó helyzetemet.

Szóltanul megszorítám barátom kezét.

— Nyár volt — kezdé Gyula — midőn utoljára láttuk egymást, s most tél van. Igen, nyár volt, midőn ez ablakból ama mennyei lényt megpillantám, ki mint tündér jött, s eltűnt előlem. A ligetben, hol együtt voltunk, mig te az igazgatóval beszéltél, az ismeretlen angyalt egy férfi karján sétálva pillantám meg. Utánok mentem, s kérde a vendéglőst, ki az az ur? Azt mondta, hogy Risch ügyvéd. Folyton nyomukban voltam, mig haza értek, s ott láttam, hogy Risch házába beléptek. Többé nem volt kétségem, ez apa és leánya. Örömmel tértem vissza a ligetbe. Ott összevesztünk, én elhagytalak, s hajnalban elutaztam. Leveleid nem békíthettek ki, mert szerelmem naponta hevesebb lett a távollét által, ismeretlen szépem iránt, s te szerelmemet sértetted meg. Elhatároztam, hogy lépéseket teszek a leány atyjánál. Pár hétre szabadságot akartam kérni s ide jönni, hogy magamat bemutassam az ügyvédnél. E közben lelkész-társam komoly beteg lett, s hónapokig feküdt, én nem távozhattam állomásomról. Szerelmem lángolt, tovább nem bírhatam. Írtam az ügyvédnek s leányának is, elmondtam, hogy kétszer láttam, hogy szeretem; elmondám, ki és mi vagyok s arcképemet mellékelve a leveleket elküldém. Két hét telt el, melyet én remény és aggodalom közt szenvedtem át, a válasz megjött, a legjobb, mit csak remélhettem, az atya beleegyezett, s a leány ígent mondott. Elképzelkedtem boldogságomat. Mig lelkész-társam lassankint gyógyult, folyton leveleztünk, s végre, midőn ő teljesen felüdült, útra keltem, előbb azonban az ottani lapban közzétettem, hogy jegyben vagyok, s ugyanennek leendő közlésére az itteni lapban jövődöbéli apósomat felkértem, mit hogy ő meg is tett, láthatod a lapból. Megérkezvén ma, siettem menyasszonyomhoz. Az apa bemutató leányát és...

Barátom eddig nyugodtan beszélt, most egyszerre ismét felindult, s nagy lépésekkel járt fel s alá a szobámban.

(Vége köv.)

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

SZIKES ANTAL.

Hirdetés.

A Beliczey utcán lévő 5-ik számú ház szabadkézből eladó. Árát megtudhatni Oláh Miklós tornatanárnál.

H I R D E T É S E K.

Megnyitás.

A „Bárány“ vendéglő nyári mulató helyét ma vasárnap május 5-én megnyitom.

Tudatom egyttal a n. é. közönséggel, hogy az
u j j o n n a n é p i t e t t k u g l i z ó n
 egy bárány lesz kijátszva.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok

teljes tisztelettel

Wéber József,
 vendéglős.

2466 sz./ikt. 1895.

A szarvasi járás főszolgabírája.

Pályázati hirdetmény.

Békés vármegyéhez tartozó Szarvas nagy községben a községi **mérnök számvevői** állás lemondás folytán üresedésbe jöven, annak betöltése czéljából ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása 1200 frt évi készpénz fizetésből áll.

Fölhivom mindazokat kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy kellően tetszerelt folyamodványaikat hozzám f. évi május hó 17-ig benyujtsák.

Később érkező folyamodványokat nem veszek figyelembe.

A választás f. évi május hó 18-án fog Szarvas község házában a képviselő testület által megejteni.

Szarvason, 1895. április 20-án.

K R O S M Á R I K,
 főszolgabíró.

SCHLICK

féle vasöntöde- és gépgyár-
 részvénytársaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák:
VI. ker. külső váci-ut 29-35.

Városi iroda és raktár
Podmaniczky utca 1.

Gőz- és járgány cseplő készülétek,
 számos első díjjal kitünt. S C H L I C K-féle szab. 2 és 3 vasú ekék,
 mélyítő és egytetemes aczéi ekék.

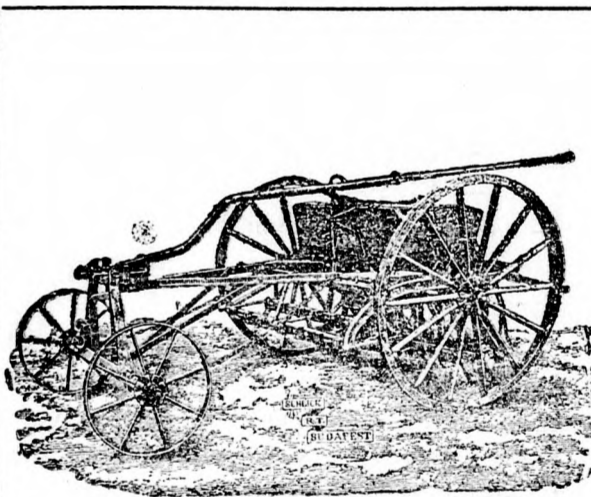
eredeti SCHLICK: és VIDATS-féle
 egyvasu ekék, talajmivelő eszközök
 valamint

Schlick-féle szab. „HALADÁS“ sorbavető gépek
 Takarmány készítő képek, darálók, őrlőmalmok és mindenemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kévekötő és marokrakó arató-gépek és fűkaszaló-gépek, szállítható mezői vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek.

Legjutányosabb árak.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

id. özv. Boros Pálné Beliczey
 uti házában

egy szoba butornél-
 kül kiadó.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Eladó

egy Claiton és Chulleworth féle 8 ló-
 erejű cseplő garnitúra jutányos
 áron Megtekinthető

Buk Adolfnál
 Szarvason.

SZIKES ANTAL könyvnyomdája

S Z A R V A S O N

ELVÁLLAL MINDEN A KÖNYVNYOMDASZAT KÖRÉBE VÁGÓ MUNKÁKAT, ÚGYMINT

DISZES SZÁMLÁK, JEGYZÉKEK ÉS TUDÓSÍTÓ LEVELEK,

ELJEGYZÉSI ÉS ESKETÉSI KÁRTYÁK, IZLÉSES MEGHIVÓK ÉS TÁNCZRENDEK SZINES NYOMÁS VAGY ARANYOZÁSSAL

ÉTLAPOK, VÁROSI ÉS KÖZSÉGI HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK,

JEGYZÉKEK CZIM- ASZTALI- és NÉVJEGYEK GYÁSZLAPOK KIMUTATÁSOK IDŐSZAKI IRATOK stb.